

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: **H. H.**
státní příslušnost Marocké království
t.č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, 739 51 Vyšní
Lhoty 234

proti
žalovanému: **Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje**
sídlem 30. dubna 1682/24, 702 00 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č.j. KRPT-216661-69/ČJ-2022-070022 ze dne
13. února 2023, ve věci prodloužení doby zajištění

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodl podle § 124 odst. 3 zákona číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) o prodloužení doby zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění,

stanovené rozhodnutím ze dne 15. 12. 2022, a to o 60 dnů. Důvodem prodloužení zajištění je podle odůvodnění napadeného rozhodnutí - stručně řečeno - skutečnost, že v době trvání dosavadní lhůty nebylo možné zajistit realizaci správního vyhoštění žalobce a je zde reálný předpoklad, že v prodloužené době již bude moci být správní vyhoštění žalobce zpět do Maroka realizováno, a tím bude ukončen jeho nelegální pobyt na území České republiky a v schengenském prostoru.

2. Proti rozhodnutí podal žalobce dne 23. 2. 2023 včasnou žalobu, ve které navrhoval jeho zrušení v celém rozsahu a ukončení zajištění bez zbytečného odkladu (současně navrhl přiznání odkladného účinku žalobě). V žalobě namítl, že žalovaný porušil nejen základní činnosti správních orgánů (§ 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona číslo 500/2004 Sb., správní řád), ale především článek 8 Listiny základních práv a svobod a článek 5 Evropské úmluvy o lidských právech (tj. Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Nosným bodem celé žaloby je námitka žalobce, že žalovaný napadeným rozhodnutím prodloužil jeho zajištění již na celkem 230 dnů od omezení jeho osobní svobody a celková doba zajištění tak překročila maximální délku 180 dnů stanovenou v § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Podle žalobce nepostupuje žalovaný náležitě a bez zbytečných průtahů tak, aby mohlo být jeho vyhoštění realizováno, a v jeho případě neexistuje reálný předpoklad vyhoštění. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že neschopnost příslušného státu zajistit vydání náhradního cestovního dokladu má relevanci pro hodnocení reálného předpokladu uskutečnitelnosti vyhoštění. Žalobce dále namítl, že doba 60 dnů je stanovena nepřezkoumatelným způsobem s tím, že obzvlášť v případech, kdy je doba zajištění prodloužena nad 180 dnů, by měl být kladen zvýšený důraz na kvalitu odůvodnění, a to včetně vyličení skutečností, jež k překročení této lhůty vedly a stavu řízení. Žalovaný podle žalobce na tento požadavek zcela rezignoval a fakticky pouze přepsal důvody pro zajištění z předchozích rozhodnutí.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě provedl rekapitulaci dosavadního průběhu řízení vedených s žalobcem a vyjádřil přesvědčení, že doba, o níž bylo zajištění prodlouženo, odpovídá době potřebné pro ověření totožnosti žalobce, vystavení náhradního cestovního dokladu a samotné realizaci vyhoštění. Upozornil, že prodloužení zajištění je odůvodněno zpožděním ze strany třetí země.
4. Krajský soud v Ostravě přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání [v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)], a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. O žalobě rozhodl krajský soud v souladu s § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalobce ve lhůtě do 5 dnů od podání žaloby nenavrhl konání ústního jednání a krajský soud neshledal konání jednání pro rozhodnutí o žalobě za potřebné.
6. Rozhodující skutkové okolnosti zjišťoval krajský soud ze správního spisu (předloženého v kopii žalovaným), když žádné jiné důkazy ani nebyly navrženy. Podává se z něj, že žalobce (státní příslušník Maroka) byl dne 8. 9. 2022 kolem 21:30 hod. kontrolován policejní hlídkou v Břeclavi spolu s dalšími cizinci a následně zajištěn [podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona číslo 273/2008 Sb.], protože nedisponoval platným cestovním dokladem ani platným povolením k pobytu. Žalobce byl téhož dne vyslechnut v rámci podání vysvětlení a mimo jiné uvedl, že rodnou zem opustil 19. 8. 2022, kdy odletěl do Istanbulu.

Maroko opustil z ekonomických důvodů, není tam žádná práce, a když nějaká je, tak je špatně placená. Z Istanbulu odjel po dvou dnech se skupinou lidí více národností. Převaděč je převezl v kamionu přes bulharské hranice, poté přešli pěšky přes srbské hranice, následně jeli autobusem do Bělehradu a dále do tábora v Somboru. Zde zůstal tři dny, domluvil si převaděče, který mu za 330 € slíbil, že jej převede do Maďarska. Taxíkem přijeli k maďarským hranicím a pomocí žebříku přelezli přes hraniční plot. Došli na vlakové nádraží a vlakem přijeli do Budapešti, odkud pokračovali na Slovensko. Chtěli vystoupit v Bratislavě, ale ve vlaku usnuli a probudili se až v České republice, kde byli chyceni českou policií. Cílem jeho cesty byla Itálie. K dotazu úřední osoby žalobce dále uvedl, že cestovní pas zapomněl v táboře v Somboru, v České republice nechce žádat o mezinárodní ochranu, o azyl chce požádat v Itálii. V České republice příbuzné ani někoho z rodiny nemá, nemá zde žádné závazky ani pohledávky, do domovského státu se nechce vrátit, protože tam nemá žádnou budoucnost. Žalovaný rozhodl nejprve dne 9. 9. 2022 o zajištění žalobce na 20 dnů od okamžiku omezení osobní svobody za účelem jeho předání podle článku 2 odst. 6 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o předávání a přebírání osob na společných státních hranicích. Dne 20. 9. 2022 bylo žalovanému cestou Ředitelství služby cizinecké policie doručeno vyjádření Ministerstva vnitra Slovenské republiky ze dne 19. 9. 2022, které vyslovalo nesouhlas s převzetím 3 cizinců (včetně žalobce). Žalovaný vzápětí oznámil žalobci dne 20. 9. 2022 zahájení správního řízení o vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona o pobytu cizinců a současně rozhodl o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) téhož zákona na dobu 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Zajištění žalobce odůvodnil žalovaný tím, že pobýval v České republice bez cestovního dokladu a platného oprávnění k pobytu a existuje reálná obava, že se nepodrobí rozhodnutí o správním vyhoštění. Doba zajištění byla odůvodněna předpokládanou složitostí přípravy výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění s poukazem na to, že žalobce nedisponuje cestovním dokladem, proto je nutné zajistit doklad náhradní a pro tyto účely musí dojít k ověření jeho totožnosti, kdy bude dotazován Interpol a zastupitelský úřad státu a bude nutné vyčkat na reakci státu, jehož je žalobce občanem, která se obvykle u třetích zemí pohybuje od 40 do 60 dnů. Žalovaný dále podle odůvodnění rozhodnutí přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů (obstarání letenky nebo zajištění průvozu přes jiné státy EU, kdy je nutné zajistit policejní eskortu), přičemž doba pro zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 30 dnů. Dne 27. 9. 2022 rozhodl žalovaný o vyhoštění žalobce a stanovil dobu 1 roku, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Podle doložky vyznačené na písemném vyhotovení rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo toto rozhodnutí právní moci dne 8. 10. 2022. Doba zajištění žalobce byla (poprvé) prodloužena rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 12. 2022, a to o 60 dnů s odůvodněním, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí nebylo možné zajistit realizaci správního vyhoštění vzhledem k tomu, že žalobce stále nedisponuje platným cestovním dokladem a Ředitelství služby cizinecké policie neobdrželo žádné sdělení týkající se stavu ověřování jeho totožnosti. Podruhé bylo zajištění žalobce prodlouženo napadeným rozhodnutím ze dne 13. 2. 2023 o dalších 60 dnů se shodným odůvodněním (po zprávě Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 13. 2. 2023 o tom, že do současné chvíle neproběhla žádná reakce ze strany marockého velvyslanectví). Žalovaný současně v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že doba ověřování totožnosti u osob uvádějících státní příslušnost Maroka je ze strany Velvyslanectví Marockého království v České republice (dále též jen „velvyslanectví“) individuální a nelze v žádném případě stanovit přesnou lhůtu pro ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu.

Z úřední činnosti je však Ředitelství služby cizinecké policie známo, že velvyslanectví spolupracuje a ověřuje totožnost, proto nelze předjímat neověření totožnosti cizince.

7. Ze správního spisu jsou dále patrné kroky správních orgánů ohledně ověřování totožnosti žalobce a zajišťování jeho náhradního cestovního dokladu. Konkrétně Ředitelství služby cizinecké policie (dále též jen „ředitelství“) odeslalo dne 11. 10. 2022 veškeré potřebné dokumenty na marocké velvyslanectví, ke dni 7. 12. 2022 však nebyla žádná reakce (viz sdělení ředitelství ze dne 7. 12. 2022), na další dotaz ze dne 5. 1. 2023 ředitelství sdělilo, že žádné nové informace ohledně vystavení dokladu a ověření totožnosti žalobce nejsou k dispozici a dne 13. 2. 2023 ředitelství potvrdilo, že již provedlo veškeré úkony nutné k realizaci zjištění totožnosti žalobce, poukázalo na svou zkušenost s ověřováním totožnosti občanů Marockého království s tím, že nelze předjímat neověření totožnosti žalobce. Následně vydal žalovaný napadené rozhodnutí, jak shora uvedeno.
8. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2023 o prodloužení doby trvání zajištění žalobce za účelem realizace jeho správního vyhoštění [§ 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců] o dalších 60 dnů s tím, že celková doba zajištění žalobce od omezení jeho osobní svobody již v důsledku tohoto prodloužení překročila dobu 180 dnů, nedosahuje však zatím doby 365 dnů od prvotního omezení osobní svobody žalobce (tj. od 8. 9. 2022).
9. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že doba zajištění cizince staršího 18 let (*což je případ žalobce - poznámka krajského soudu*) nesmí překročit 180 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.
10. Podle § 125 odst. 2 písm. c) téhož zákona je policie oprávněna prodlužovat dobu trvání zajištění podle § 124 až 124b i nad dobu stanovenou v odstavci 1 větě první za podmínky, že vyhoštění cizince je uskutečnitelné v době trvání zajištění, pokud v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí.
11. Doba trvání zajištění v případě dle § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců nesmí podle § 125 odst. 3 téhož zákona překročit 365 dnů.
12. Úvodem právního posouzení krajský soud připomíná a zdůrazňuje, že je podle § 75 odst. 2 s. ř. s. při soudním přezkumu napadeného rozhodnutí vázán žalobními body. V tomto směru je podstatné, že žaloba neobsahuje konkrétní námitky proti samotným důvodům zajištění (včetně nevyužití zvláštních opatření podle § 123b a násl. zákona o pobytu cizinců). Za klíčové považuje krajský soud námitky proti překročení celkové doby zajištění v délce 180 dnů stanovené v § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a proti odůvodnění doby, o kterou bylo zajištění žalobce prodlouženo.
13. Krajský soud souhlasí, že prodloužení doby trvání zajištění cizince nad dobu stanovenou v § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců představuje zcela mimořádné opatření, které lze aplikovat pouze v zákonem stanovených případech. Mezi ty patří i skutečnost, o kterou opřel prodloužení zajištění žalovaný, tedy že v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí a vyhoštění cizince je uskutečnitelné v době trvání zajištění. Podle přesvědčení krajského soudu vycházejícího z obsahu správního spisu bylo ze strany

policejních orgánů vynaloženo potřebné úsilí a byly učiněny relevantní kroky k získání cestovních dokladů žalobce a ověření jeho totožnosti (odeslání podkladů příslušnému velvyslanectví, dotaz na velvyslanectví) a k prodloužení dochází výhradně na straně orgánů Marockého království. Takové okolnosti jsou jako důvod prodloužení zajištění podle § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců v rozhodovací praxi správních soudů běžně akceptovány. Obecně platí, že chybějící cestovní doklad cizince není důvodem znemožňujícím vycestování, ani pokud je jeho obstarání časově i věcně složité. Uvedená okolnost pouze obvykle prodlužuje nutnou dobu zajištění za účelem správního vyhoštění a správní orgány nemohou rychlost vyřizování požadavku na vydání náhradního cestovního dokladu nikterak ovlivnit (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2016 č. j. 8 Azs 156/2015 - 44 nebo ze dne 12. 3. 2020 č. j. 10 Azs 29/2020 - 28). K výše uvedenému je třeba zdůraznit, že ke komplikacím s realizací správního vyhoštění přispělo především jednání žalobce, který přicestoval na území České republiky bez platného cestovního dokladu. Objektivizované prodlevy na straně velvyslanectví potom nelze nikterak přičítat k tíži žalovaného, přičemž tyto okolnosti jsou způsobilé odůvodnit prodloužení doby zajištění žalobce, a to i ve smyslu § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

14. K námitkám týkajícím se odůvodnění délky doby, na kterou bylo zajištění žalobce prodlouženo, je nutné představit, že délka zajištění je v § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců ponechána na úvaze správního orgánu. Úvaha správního orgánu musí samozřejmě odpovídat tomu, že zajištění představuje mimořádný institut, kterým dochází k citelnému zásahu do jednoho ze základních práv cizince, proto může být při splnění podmínek uloženo pouze na nezbytnou dobu. Tím spíše to platí v případě, kdy je již překračována maximální doba zajištění stanovená v § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Jak již bylo uvedeno výše, tak v původním rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění odůvodnil žalovaný dobu zajištění žalobce v délce 90 dnů tím, že je třeba ověřit totožnost žalobce a zajistit vydání náhradního cestovního dokladu, což vyžaduje součinnost orgánů jeho domovského státu a reakce třetích zemí se pohybuje v délce od 40 do 60 dnů. Zbytek pak byl vyčleněn pro úkony spojené se zajištěním samotné přepravy žalobce (zajištění letenky nebo průvozu přes třetí země), jejichž délku žalovaný odhadl na 30 dnů. Ze spisu je zřejmé, že jsou činěny úkony směřující k ověření totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu a nyní (resp. v době vydání napadeného rozhodnutí) se čeká na reakci ze strany marockých úřadů. Délka této doby přitom nebyla ještě v době vydání napadeného rozhodnutí postavena najisto a žalovaný ji nemohl ovlivnit, současně se však s ohledem na sdělení ředitelství služby cizinecké policie ze dne 13. 2. 2023 podává, že celý proces je „v chodu“ a je zde reálný předpoklad, že k vydání náhradního cestovního dokladu v dohledné době dojde. Lze rovněž souhlasit se žalovaným, že se ze spisu nepodává překážka, která by bránila realizaci vyhoštění žalobce zpět do Maroka. Nic ani nenasvědčuje tomu, že by snad marocké úřady žádost ředitelství služby cizinecké policie ignorovaly. Do doby vydání náhradního cestovního dokladu nemohly být zahájeny úkony spojené se samotným zabezpečením přepravy žalobce (přepravních dokladů), kterou žalovaný v rozhodnutí o prvotním zajištění odhadl na 30 dnů. Přestože tedy důvody pro stanovení konkrétní doby, po kterou žalovaný prodloužil zajištění žalobce, nejsou v rozhodnutí explicitně uvedeny, lze tuto dobu ze spisu zjistit a odůvodnění prodloužení doby zajištění žalobce ob stojí, byť se jedná o hraniční situaci. Námitka nepřezkoumatelnosti výroku o prodloužení doby zajištění o 60 dnů je proto za této situace nedůvodná.

15. Ve zbytku jsou již žalobní tvrzení o porušení příslušných ustanovení správního řádu, Listiny základních práv a svobod a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv formulovány značně obecně. V rozsahu, v jakém byly provázány s předchozími námitkami ohledně délky zajištění, se s nimi již krajský soud vypořádal výše a ve zbytku se krajský soud omezuje na konstatování, že v napadeném rozhodnutí ani v řízení předcházejícím jeho vydání neshledal žádné porušení správního řádu ani základních práv žalobce garantovaných Listinou základních práv a svobod nebo mezinárodními úmluvami, které by mělo negativní vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Bližší vypořádání těchto námitek (nad rámec předchozích odstavců) již krajskému soudu neumožňuje jejich obecný obsah.
16. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. S ohledem na meritorní rozhodnutí o žalobě v zákonné lhůtě, která je kratší, než lhůta zákonem stanovená pro rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, krajský soud samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku.
17. Podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 6. března 2023

JUDr. Martin Láníček
samosoudce